

Izhaja poljubno najmanj štirikrat na leto. Posamezne številke **1 krono.** V „Zvezi“ združena gasilna društva dobivajo „Gasilca“ brezplačno. Urednik **FRAN BARLE** v Ljubljani.

GASILEC

Cene enkratnim oglašom. cela stran 50 kron., 1/2 strani 30 kron., 1/4 strani 16 kron., 1/8 strani 8 kron. Pri večkratnem oglašanju :: primeren popust ::

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1920.

Predsedstvene vesti.

1.

Občni zbor (gasilski svet) „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“.

Po sklepu odbora se vrši občni zbor „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ za leto 1920 dne 18. julija 1920 v Ljubljani. Obenem se vrši v manifestacijske svrhe tudi zborovanje „Jugoslovanske gasilske zveze“ (gasilski tabor).

Zborovanje se vrši po naslednjem redu:

A. Odborova in predsedstvena seja.

Dne 17. julija 1920 ob 15. uri v pisarni Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v „Mestnem domu“ odborova in predsedstvena seja.

Dnevni red:

Sklepanje in posvetovanje:

- o novem Poslovníku;
- o novem Vežbovníku;
- o vaditeljskem tečaju;
- o izdaji „Gasilca“;
- o enotnem kroju;
- o prošnjah za podporo;
- o samostalnih predlogih;
- o članarini Zvezi in Župam.

B. Občni zbor.

Dne 18. julija 1920 ob 11. uri v veliki dvorani „Mestnega doma“ občni zbor in manifestacijsko zborovanje „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“.

Dnevni red:

- Nagovor in poročilo staroste.
- Poročilo predsedstva o svojem delovanju.
- Poročilo odbora:

- o delovanju Zveze;
- o blagajniškem stanju;
- o stanju podpornega sklada;
- o proračunu.

4. Poročilo pregledovalcev računov.

5. Poročilo tehničnega odseka:

- o novem Poslovníku;
- o novem Vežbovníku;
- o enakosti kroja;
- o vaditeljskem tečaju.

6. Poročilo literarnega odseka:

- o dosedajnem poslovanju;
- o bodočih projektih.

7. Sklepanje o odborovem predlogu glede članarine.

8. Sklepanje o samostalnih predlogih.

9. Raznosti.

Pripomnja.

1. § 10. Zveznih pravil se glasi:

„V Gasilski svet „Jugoslovanske gasilske zveze“ pošilja vsaka enota (gasilno društvo) po enega izvoljenega odposlanca. Le ti odposlanci in župni načelniki tvorijo zakonodajni zbor „Jugoslovanske gasilske zveze“. Gasilski svet odločuje v vsaki važnejši zadevi na podlagi mnenj gasilnih društev, ki o zadevi sklepajo.

Na zborovanju gasilskega sveta imajo pravico posvetovanja in glasovanja:

- odposlanci včlanjenih gasilnih društev;
- zvezni odbor;
- župni načelniki.

2. Ker je zborovanje obenem manifestacijsko zborovanje „Jugoslovanske gasilske zveze“ (gasilski tabor), imajo pristop k zborovanju vsi zvezni gasilci.

3. Samostalne predloge je 8 dni pred zborovanjem pismeno naznaniti zveznemu predsedstvu, ki o njih sklepa; pozneje vložnim mora priznati Gasilski svet nujnost, da se o njih more razpravljati in sklepati.

K mnogobrojni in točni udeležbi vabi

predsedstvo.

2.

Ustanovitev novih gasilskih žup.

Meseca maja t. l. se ustanove za mariborski, za slovenjgraški, za velikovski in za boroveljski okraj nove gasilske župe. Za ustanovne občne zборе veljajo nastopna določila:

A. Gasilska župa Slovenjgraška.

Ustanovni občni zbor gasilske župe Slovenjgraške se vrši dne 9. maja 1920 ob 12. uri opoldne v mestni šoli v Slovenjgradu. Gasilna društva v Slovenjgradu, v Družmirjih, pri Sv. Martinu pri Slovenjgradu, pri Sv. Martinu na Paki, v Šoštanju v Velenju, v Marenbergu, v Ribnici, v Vuzenici, v Vuhredu, v Mislinjah, v Pački vasi, premogokopno društvo v Velenji, tovarniško društvo Woschnag v Velenji vabimo, da na ustanovni občni zbor poleg načelnika društva ali njegovega namestnika pošljejo še po enega odposlanca društva.

Dnevni red:

- Nagovor zastopnika „Zveze“.
- Volitev župnega odbora (načelnika in 6 odbor-nikov).
- Volitev dveh pregledovalcev računov.
- Raznoterosti.

B. Gasilska župa Boroveljska.

Ustanovni občni zbor gasilske župe Boroveljske se vrši dne 16. maja 1920 ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Št. Jakobu v Rožu.

Gasilna društva v Ločah, v Bačah, v Bilčovsu, v Hodišah, v Ledenicah, v Podsinji vasi, v Št. Janžu, v Šmarjeti, v Kapli ob Dravi, v Kotmari vasi, v Šent Ilju, v Škoficah, v Žrelcu, v Medgorji, v Medborovnici, v Svečah, v Št. Jakobu, v Podgorji, v Področici, v Svetni vasi, v Dravi, v Hodišah, v Borovljah, v Ribnici, v Podljubelju, v Kožentavri, v Radišah vabimo, da na ustanovni občni zbor poleg načelnika društva ali njegovega namestnika pošljejo še po enega odposlanca društva.

Dnevni red:

1. Nagovor zastopnika „Zveze“.
2. Volitev župnega odbora (načelnika in 6 odbor-nikov).
3. Volitev dveh pregledovalcev računov.
4. Raznoterosti.

C. Gasilska župa Mariborska.

Ustanovni občni zbor gasilske župe Mariborske se vrši dne 23. maja 1920 ob 10. uri dopoldne v Mariboru v Narodnem domu.

Gasilna društva v Orehovi vasi, v Razvanju, v Selnici, v Pobrežji, v Št. Lorencu, v Bistrici pri Rušah, v Kamnici, v Pokrah, v Sp. Hočah, v Zg. Bistrici, v Framu, v Račji, v Slov. Bistrici in v Zg. Hočah vabimo, da na ustanovni občni zbor poleg načelnika ali njegovega namestnika pošljejo še po enega odposlanca društva.

Dnevni red:

1. Nagovor zastopnika „Zveze“.
2. Volitev župnega odbora (načelnika in 6 odbor-nikov).
4. Raznoterosti.

Č. Gasilska župa Velikovška.

Ustanovni občni zbor gasilske župe Velikovške se vrši dne 24. maja 1920 ob 10. uri dopoldne v Sinči vasi in sicer v orodišču tamkajšnjega gasilnega društva.

Gasilna društva v Črni, v Guštanju, v Mežici, v Prevaljah, v Galiciji, v Železni Kapli, v Pli-berku, v Ponikvi, v Dobrinjah, v Ljibelicah, v Libučah, v Blatu, v Doberli vasi, v Lovankah, v Sinči vasi, v Mali vasi, v Kamnu, v Selu, v Djekšah, v Pustrici, v Vobrah, v Rudji, v Tinjah, v Velikovcu, v Malem Št. Vidu, v Šmarjeti, v Striholčah, v Grebinju in pri Sv. Juriju vabimo, da na ustanovni občni zbor poleg načelnika ali njegovega namestnika pošljejo še po enega odposlanca društva.

Dnevni red:

1. Nagovor zastopnika „Zveze“.
2. Volitev župnega odbora (načelnika in 6 odbor-nikov).
3. Volitev dveh pregledovalcev računov.
4. Raznoterosti.

Pripomnja.

Zgoraj navedena gasilna društva iz slovenjgraškega, boroveljskega, mariborskega in velikovškega okraja, ki še niso prijavila pristopa k „Jugoslovanski gasilski zvezi“ vabimo, da nemudoma prijavijo svoj pristop, vsaj pa do ustanovnih občnih zborov, zakaj pravico glasovanja in volitve bodo imeli le zastopniki onih društev, ki pred ustanovnim občnim zborom prijavijo svoj pristop k „Jugoslovanski gasilski zvezi Ljubljana“ v Ljubljani.

3.

Članarina gasilnih društev.

Predsedstvo „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ je pred kratkim potom gasilskih žup razposlalo vsem gasilnim društvom, razen onim, ki še niso sprejeta v „Jugoslovansko gasilsko zvezo“ ali so bila sprejeta po zadnjem občnem zboru, tiskovino „Prošnja za prispevek iz stražno gasilnega zaklada“ in poštno položnico s prošnjo, da izpolnijo prošnjo in odpošljejo članarino, in sicer za vsakega člana 1 K 50 v. Gasilna društva, ki članarine še niso odposlala, vabimo, da to takoj store, ker bodo imeli na občnem zboru dne 18. julija 1920 le oni odposlanci društev posvetovalni glas in volilno pravico, kojih društva do omenjenega dne vplačajo članarino.

4.

Nova pravila.

Na lanskem občnem zboru so bila sprejeta nova pravila za gasilske župe in enotna pravila za gasilna društva. Gasilske župe in gasilna društva vabimo, da na letošnjih občnih zborih sprejmejo nova pravila in jih v 5 odtisih predložijo svojemu glavarstvu v znanje. Vloga in priloge so kolka proste. Na prošnjo, in sicer na levi strani zgoraj, naj se zapiše: „Kolka prosto!“ da ne bo nepotrebnega pisarenja in dokazovanja. Kraj, dan in uro občnega zbora je vsaj 24 ur pred vršitvijo naznaniti okrajnemu glavarstvu. Leta 1919 smo v „Gasilcu“ št. 1 podali glede vlog in zborovanj drugačne podatke, to pa zato, ker je bil stari društveni zakon dne 25. novembra 1918 razveljavljen, dne 20. maja 1919 pa zopet uveljavljen.

5.

Novi Poslovnik.

Predsedstvu prihajajo od več strani vprašanja, kdaj izide novi Poslovnik. Poslovnik je v celoti spisan ter pride pri občnem zboru meseca julija na razgovor, po občnem zboru se izroči v tisk. Isto velja za novi Vežbovnik.

6.

Jednotni gasilski kroj

Na zadnjem občnem zboru „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ je poročal tov. Kolesa, da je oblastveno dovoljen le ene vrste kroj, to je kroj, kakršnega nosi večina gasilnih društev. Predsedstvo in odbor zveze sta poizvedovala, kakšen kroj bi bil za gasilna društva združena v „Jugoslovanski gasilni zvezi Ljubljana“ najprimernejši. Vsa poizvedovanja merijo na to, da se poprimemo zgoraj omenjenega oblastveno dovoljenega kroja, ali pa kroja po češkem vzorcu. Večina doslejšnjih nasvetov je za stari, sedaj že dovoljeni kroj, zlasti z ozirom na današnje razmere. Posamezna društva in župe prosimo, da nam po možnosti sporoče svoje mnenje.

7.

Župni odbori.

Župni načelniki zbirajo prošnje svojih društev, da jih pregledajo, popolnijo, priporočijo in potem vse obenem odpošljejo predsedstvu „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“. Radi statistike prosimo župne načelnike, da odpošljejo prošnje z ovojno polo, na kateri naj bo na prvi strani z debelimi črkami pisano ime župe, pod ime naj se drug pod drugim pišejo: Načelnik župe, podnačelnik in tajnik (ime, priimek in bivališče). Pod imena naj se spišejo imena vseh v župi združenih gasilnih društev po alfabetičnem redu, s številom izvršujočih članov n. pr. Ambrus 35 članov, Brusnice 21 članov i. t. d. Druga, tretja in četrta stran ovojne pole naj se porabijo za poročila in predloge župe.

8.

Gasilska oprava in orodje.

Gasilno društvo v Grižah pri Celju išče dobro ohranjeno dvokolno ali četverokolno brizgalnico. Gasilno društvo, ki ima na razpolago tako brizgalnico, naj jo ponudi omenjenemu društvu.

Petdesetletnica.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo praznuje dne 17., 18. in 19. julija 1920 petdesetletnico svojega obstoja in delovanja.

Vabila k slavnosti so v tisku in se v kratkem razpošljejo. Gasilna društva že danes opozarjamo na to slavnost v prijetni nadi, da ne bo gasilnega društva v Sloveniji, ki bi se slavnosti ne udeležilo v večjem ali manjšem številu članov. Računamo tudi na večjo udeležbo od strani bratov Hrvatov, bratov Srbov in bratov Čehov.

Spored slavnosti bo nastopni:

1. V soboto, dne 17. julija 1920:

a) ob 15. uri predsedstvena in odborova seja „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ v pisarni Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v „Mestnem domu“;

b) sprejemanje gostov na kolodvorih in odkazovanje prenočišč;

c) ob 20. uri koncert vojaške godbe v hotelu „Union“.

2. V nedeljo, dne 18. julija 1920:

a) ob pol 9. uri dopoldne slavnostno zborovanje Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v „Mestnem domu“;

b) ob pol 10. uri dopoldne nastop društev na Vodnikovem trgu in potem odhod k sv. maši na prostem; po maši sprevod po mestu; razhod pred „Mestnim domom“.

c) ob pol 12. uri občni zbor „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ in manifestacijsko zborovanje v veliki dvorani „Mestnega doma“.

č) ob 13. uri skupni obed reprezentantov v hotelu „Union“ in obedi po različnih restavracijah in gostilnah;

d) ob 16. uri ljudska veselica na vrtu hotela „Union“.

3. Dne 19. julija 1920:

a) ob 8. uri dopoldne predsedstvena seja „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ skupno s hrvatskimi in srbskimi zastopniki radi ustanovitve „Jugoslovanskega vatrogasnega saveza“;

b) izleti v okolico.

4. Da bo razvrstitev mogoča, se bratska društva prosijo, da naznanije število odposlanih tovarišev Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu vsaj do 5. julija 1920. Obenem naj se naznani število onih članov, ki želijo skupnega prenočišča in število onih, ki se udeležijo skupnih obedov.

Oprava: čepica brez pasu in brez sekirice.

Pri večernem koncertu, pri maši, pri sprevodu, pri banketu in pri ljudski veselici svira godba Dravske divizije.

Vstopnina:

a) h koncertu dne 17. julija 10 K za osebo, gasilci v kroju 5 K;

b) k ljudski veselici dne 18. julija 12 K za osebo, gasilci v kroju 6 K.

K mnogobrojni udeležbi vabita vsa severoslovanska in jugoslovanska gasilna društva

združena odbora

**Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana,
Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega
in reševalnega društva.**

Poslovnik.

Prvi občni zbor „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ je dne 1. junija 1919 soglasno sprejel predlog, da se v doglednem času napravi poslovnik za gasilna društva, ki so združena v „Jugoslovanski gasilski zvezi Ljubljana“. Predsedstvo je izdelalo poslovnik ter ga predložilo dne 3. januarja 1920 odboru. Odbor je soglasno sklenil, da se osnova poslovnika objavi v „Gasilcu“ in da se pozovejo vsa gasilna društva in gasilske župe, da ga vestno prečitajo in eventualne izpremenjevalne predloge vsaj 8 dni pred prihodnjim občnim zborom „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ naznanijo predsedstvu.

Poslovnik se glasi:

§ 1.

Namen.

Namen poslovnika je, uvesti v gasilno društvo neobhodno potrebni red, navajati društvo in posamezne člane na to, da so na svojem mestu, kadar kličejo glasovi na pomoč.

§ 2.

Sestava gasilnega društva.

a) Razvrstitev.

1. Gasilno društvo je četa, katero tvorijo samo redni člani društva (gasilci). Četo delimo na tri oddelke: oddelek plezalcev, oddelek brizgačev in oddelek čuvarjev ali rediteljev.

Vsakemu oddelku stoji na čelu po jeden vodja: četar, členar ali pa vrstar — (rednik).

Večje oddelke delimo na vrste ali roje in vsaka vrsta ima členarja ali vrstarja za svojega poveljnika. Vsaka vrsta mora imeti 6, ne pa več kot 12 gasilcev.

Iz rediteljev sestavljamo, kjer pokaže potreba, tudi reševalni oddelk. Na čelu reševalnemu oddelku je v tem slučaju društveni zdravnik.

Močna gasilna društva delimo na 2, 3 in več čet, ki imajo oddelek plezalcev, brizgačev in čuvarjev. Te oddelke zopet delimo na vrste.

Osrednji oddelek gasilnega društva tvorijo: društveni načelnik, društveni poveljnik (če ni načelnik obenem tudi poveljnik), poveljnikov namestnik, pobočnik (tajnik), društveni zdravnik, nadzornik oprave in prvi trobentač.

2. Čelemu društvu poveljuje društveni načelnik, če pa ni zmožen voditi tehničnih poslov, društveni poveljnik ali njegov namestnik, kateremu je v pomoč prideljen pobočnik (tajnik) in prvi društveni trobentač.

Četam (pri razdeljenem društvu) poveljujejo četniki, vrstam četarji, redniki in vrstarji.

Dodatek k poslovniku nam pove, pri katerem številu članov volimo četnike in koliko četarjev, členarjev in vrstarjev.

b) Sprejemanje članov.

Kdor želi vstopiti kot redni član v gasilno društvo, temu se je prijaviti društvemu načelniku, da ga odpošlje v preiskavo k društvemu zdravniku, da li je zdrav in sposoben za gasilsko službo. Po preiskavi ga predstavi društvemu odboru, ki sprejema nove člane.

Vsak nanovo sprejeti član se praviloma uvrsti v oddelek brizgačev; izjemoma se more uvrstiti v oddelek plezalcev le tak prijavitelj, ki je že pri kakem drugem društvu služboval kot plezalec, ali če dokaže posebno spretnost za plezalca.

V oddelek rediteljev ne sprejema se praviloma nikdo, izvzemši izredne slučaje. Ta oddelek se popolnuje z gasilci, ki so več let službovali v društvu kot plezalci in brizgači.

Prijavitelj mora biti neomadeževanega vedenja, krepkega zdravja in najmanj 18 let star. Prijavitelji nad 50 let se ne sprejemajo. Mladenci od 14. do 18. leta se sprejemajo v društvo le kot gasilski naraščaj.

c) Obljuba.

Vsak sprejeti redni član obljubi načelniku ali njegovemu namestniku v navzočnosti vseh članov na roko tako-le:

„Javno in svečano obečam, da hočem vestno in natančno izpolnjevati društvena pravila in druga društvena določila. Ugled društva hočem varovati povsod in pri vsaki priliki; svojim predstojnikom hočem biti poslušen in s svojimi društvenimi tovariši kolegialen, kakor se dostojnemu in poštenemu človeku spodobi. To potrjujem s svojo desnico.“

Pred obljubo mora biti redni član poučen o društvenih pravilih, o poslovniku in o drugih društvenih predpisih.

To obljubo ponovijo redni člani po vsaki volitvi odbora v navzočnosti celega društva na slovesen način.

§ 3.

Pravice in dolžnosti.

Posameznim oddelkom označuje službo že njegov naslov, v nujnih slučajih pa more poveljnik vsakemu gasilcu odkazati kakršnokoli drugo službo.

Splošno pa veljajo nastopna določila:

I. Za plezalce:

- a) reševati ljudi, živino, dragocenosti in vrednosti;
- b) postavljati lestve, uporabljati drčjo, vrečo, lovnicu;
- c) potegovati in polagati cevi po lestvah in stopnjščih do višjih nadstropij;
- č) gasiti požar.

II. Za brizgače:

- a) razpostaviti in oskrbovati brizgalnice;
- b) oskrbovati hidrante (vodopuste) in dovajati vodo na gorišče;
- c) polagati cevi od vode do gorišča.

III. Za reditelje:

- a) vzdržavati red na požarišču na dostojen in dopusten način;
- b) omejiti prostor, ki je potreben za razvoj gasilcev;
- c) paziti ne položene cevi;
- č) čuvati gasilske priprave vobče ter le gasilcem izročati to, kar rabijo;
- d) prevzemati in čuvati rešene predmete.

Rešene predmete se do končanega gašenja nikakor in nikomur ne sme izročati. Po odstranjeni nevarnosti je rešene predmete izročiti le takim osebam, ki se izkažejo za lastnike, toda tudi tem je izročiti predmete v navzočnosti poveljnika ali kake javne varstvene osebe.

IV. Za trobentače:

- a) prvi trobentač vežba vse društvene trobentače. Pri ognju in vaji je njegovo mesto poleg poveljnika ter se ravna in daje znamenja po njegovih navodilih. Po sklicu gasilcev mu je s prvim oddelkom oditi na požarišče;
- b) oddelni trobentači so na razpolago svojim četnikom ter se ravna po njihovih navodilih.

Trobentači morajo biti pri vajah prisotni, da jih more porabljeni poveljništvo za sklicevanje članov in za podeljevanje različnih trobentaških znamenj.

V. Za zdravniški oddelek.

Zdravniški oddelek nudi na požarišču prvo pomoč in zategadelj mora imeti seboj vsaj ročno lekarno z najpotrebnejšimi obvezili in pa torbico s pripravo za prvo pomoč. Mesto zdravniškega oddelka je v bližini poveljnika ter se ravna po navodilih zdravnika, in če tega ni, po navodilih poveljnika.

§ 4.

Služba.

Redni član je v službi:

- a) pri požarih;
- b) pri vajah;
- c) pri stražah in pripravljenosti;
- č) pri službenih sestankih;
- d) pri zborovanjih v zmislu pravil in pri vseh javnih nastopih društva;
- e) pri nadzorovanju društva po župnih in zveznih funkcionarjih.

Župni načelnik ali župni nadzornik sme, ne da bi preje naznanil svoj prihod, društvo pregledati, preiskusiti in se prepričati o spretnosti društva.

Nadzorujočemu župnemu načelniku ali nadzorniku je, če zahteva, predložiti zapisnike, blagajniške in druge službene spise.

Želje in pritožbe gasilnega društva je pri taki priliki neposredno naznaniti župnemu načelniku. Iste pravice, kakor župni načelnik, ima tudi starosta „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ kot najvišji dostojanstvenik v „Zvezi“ združenih gasilnih društev.

§ 5.

Vedenje v službi.

1. Član gasilnega društva mora biti vnet, vesten, točen in vztrajen, v gasilski službi hraber, vedno pa previden in preudaren. Kdor bi se pregrešil proti treznosti, tega je najprvo temeljito posvariti, če pa to ne izda, izključiti iz društva.

2. Član mora biti svojim predstojnikom pokoren in poslušen, in tudi takrat, kadar ne dobiva ukaza neposredno od svojega predstojnika.

Ugovor proti ukazom je nedopusten; vsak član pa ima pravico pritožiti se pri društvenem poveljniku, pri društvenem odboru ali pri občnem zboru. Član društva sme sprejemati ukaze le od svojih predstojnikov; ukaze nepoklicanih oseb dostojno odkloni; važna sporočila in važne migljaje rešuje brez posredovanja predstojnika.

3. Napram občinstvu vede se moštvo vedno dostojno in dobrovoljno; v slučajih pa, kjer se pojavi neobhodna potreba, dostojno, toda odločno.

Članom gasilnega društva je vestno izvrševati odkazano gasilsko službo. Kdor iz tehtnih razlogov ne more vršiti svoje gasilske službe, mora to z utemeljitvijo pravočasno sporočiti svojemu predstojniku.

4. V službi opuščamo vse titule (nazive). Jesti in piti dovoljuje se v službi le izjemoma; pušiti je v službi nedopustno. Brez tehtnega razloga gasilec ne sme zapustiti svojega mesta, ki mu je bilo odkazano v službi.

5. Redno zbirališče članov je pred gasilskim hramom. Moštvo zbira se točno ob določenem času, v določenem kroju in z določeno opravo. Povelja dajemo ustno ali pa s piščalko, trobko ali rogom. Ustnim poveljem dajemo prednost. Vsa poročila, želje in pritožbe član pravilno podaja svojemu najbližjemu predstojniku.

6. Posamezni člani v kroju, kakor tudi oddelki in društva se pozdravljajo med seboj. Posameznik pozdravlja z dvigom roke do pokrivala in z obratom glave. Odkrivanje ni dopustno. Odzdravlja se na isti način kakor pozdravlja. Gasilec, uvrščenim v četo, oddelek ali vrsto, ni dopustno pozdravljati zase, le najvišji poveljnik pozdravlja ali odzdravlja.

Podrobnejša pojasnila o pozdravljanju nudijo „Redovne vaje“.

7. Izpremenjeno bivališča in stanu je vsakemu članu od slučaja do slučaja naznaniti načelstvu.

§ 6.

Službeni sestanki.

Kadar kaže potreba, skliče poveljnik celo četo ali posamezne oddelke, da članom priobči službene odredbe ali objave ter se prepriča o stanju oprave in priprave posameznih članov.

K prijavam priti je vsem rednim članom, če je to v sklicu določeno, v polni opravi in opremi.

§ 7.

Gasilski kroj, oprava in priprava.

1. Član gasilnega društva sme nositi društveni ali pa svoj lastni kroj le v službi. To določilo velja tudi za opravo. Kroj in oprava morata biti vedno snažna in v redu. V službi poškodovano opravo je vsakemu gasilcu takoj pokazati svojemu najbližjemu predstojniku. Izmenjavati ali izposojevati kroj in opravo nikomur ni dovoljeno, razen če to dovoli društveni poveljnik. Lahkomiselno povzročeno škodo na društvenem imetju je društvu povrniti.

2. Urejevanje in snaženje vse gasilske oprave je poveriti enemu izmed članov: nadzorniku društvene oprave, toda tudi člani posameznih čet in vrst so, ako to odredi predstojnik, obvezani opravo osnažiti in pripraviti za zopetno porabo.

§ 8.

Pripravljenost, straže in obhodi.

1. Poveljništvo društva sestavi iz raznih članov stražne oddelke, katerim je od tedna do tedna skrbeti za gasilsko pripravljenost.

2. Člani, katerim je odkazana pripravljenost, ne smejo zapustiti društvenega območja, dokler traja njihova pripravljenost. Ob velikih viharjih, ob silnih vetrovih, ob grozečih povodnjih in ob drugih nevarnih nezgodah zbero se člani pripravljenosti v polni opravi v gasilskem hramu.

3. Ako pokaže potreba, društvo, pripravljenost ali pa le manjši njen del postavi stražo. Poveljnik straži je četnik ali pa četar, členar, vrstar. Člani straže, zlasti pa njen poveljnik mora biti o dolžnosti temeljito poučen.

4. V potrebi skrbi straža za obhode. Obhodne straže, broječe dvoje ali več mož, si pomagajo v slučaju da zapazijo nevarnost, same, če pa same niso vsemu kos, pokličejo stražo, pripravljenost ali pa skličeje celo društvo.

Poveljnik društva stražne službe ne dela, temveč se prepričuje z obhodi o točnosti straž, kakor pri predstevah v gledališču, pri koncertih, plesih, shodih itd. Ta svoj posel sme poveriti tudi četnikom. Straže in samostojne obhode določa društveni poveljnik, obhode v posameznih stražah pa poveljnik straže.

Kjer so potrebne stalne ali večkratne straže, je napraviti zanje poseben službeni red.

§ 9.

Gledališka straža.

Gledališko stražo določa društveni poveljnik.

Gasilsko stražo oskrbuje četvero gasilcev in četar, členar ali vrstar kot poveljnik straže. Pri manjših gledališčih je dovoljeno število gasilcev tudi zmanjšati.

Glavno nadzorstvo nad gledališko stražo ima poveljnik sam ali pa višji društveni dostojanstvenik, katerega določi društveni poveljnik.

Pregledni dostojanstveniki vrše nadzorovalno službo od tedna do tedna ter imajo vedno dostop do straže, da se prepričajo, je li vse v redu. Zlasti jim je paziti na to, da so med predstavo vsi izhodi odprti in zadostno razsvetljeni. Nedostatke je sporazumno z redarstvenimi organi odpraviti.

Sumljive pojave naj straža naznani stražnemu poveljniku ali pa neposredno pregledovalnemu dostojanstveniku, ki o tem poroča društvu.

§ 10.

Nastopi.

Nastopi društva so obvezni ali prostovoljni. Obveznih nastopov se je udeleževati vsem rednim članom društva. K obveznim nastopom prištevamo: vaje, požare, povodni, straže, pogrebe rednih članov in v vojnem času prevajanje ranjencev. Pri vsakem obveznem nastopu je pred razhodom vse prisotne člane vpisati v službeno knjigo.

Prostovoljnih nastopov se člani udeležujejo po možnosti.

§ 11.

Vaje

1. Najvažnejša dolžnost društvenega poveljnika je, da z večkratnim vežbanjem izobraža in poučuje gasilce o gasilskih dolžnostih in o porabi gasilnega orodja.

2. Vaje sklicuje in vodi društveni poveljnik sam, ali pa v to svrhu določa dostojanstvenike (četnike, četarje, členarje, vrstarje).

3. Vaje delimo na praktične in teoretične. Praktične vaje delamo v spomladanski in poletni dobi, teoretične pa tudi v zimski dobi. Praktične vaje delimo na vaje posameznika, na vaje v vrsti, na vaje v oddelku, na vaje v četi in na vaje celega društva. Vrste vaj so: redovne vaje, plezalne vaje, vaje z brizgalnico, vaje zdravniškega oddelka, trobentaške vaje, proste vaje itd.

4. Posebno pažnjo je obračati na izvežbanje društvenih dostojanstvenikov.

5. Teoretičnih in praktičnih vaj se mora udeleževati vsak redni član društva in vsako vajo je zabeležiti pri vsakem članu v službeno knjigo.

6. Kdor se iz tehtnih razlogov ne more udeležiti vaje, mora to pravočasno naznaniti sklicatelju vaje.

Novince izvežba član, katerega določi odbor.

7. Vaje se nikakor ne sme motiti s posmehom ali z opazkami od nepoklicane strani, s šalami ali z drugim neumesnim vedenjem.

8. Vaje se vrše, kakor je zaukazano. Delati drugačne vaje, kakor je bilo zaukazano, ni dopustno. Komur je zaukazano, da se odstrani od vaje, se mora brezpogojno in brez oporekanja pokoriti ukazu.

9. Po vaji je vsakemu članu najprvo odložiti kroj in opravo in šele potem sme oditi za svojim poslom. Gasilska oprava in gasilno orodje se sme rabiti le v gasilske namene. Kdor bi tega določila ne vpošteval, temu je odvzeti gasilsko opravo in nastalo škodo mora društvu povrniti.

§ 12.

Služba pri požaru.

1. Društvo določi, kateri kraji (vasi) pripadajo v delokrog društva.

Pri velikih požarih ali na izrecno željo prizadetih sme gasilska pripravljenost ali primeren oddelek na odredbo poveljnika iti na pomoč tudi čez meje lastnega delokroga.

2. Sklic. Gasilno društvo sklicujejo trobentači ali pa se sklicujejo tako, kakor je v kraju navada (plat-zvona, strel, brzobjav, telefon, električni zvonci itd.). V to svrhu naj imajo trobentači na svojih stanovanjih rdeče tablice z napisom:

Tukaj se priglašajo požari!

da jih more občinstvo brez poprašenja in poizvedovanja obvestiti o ognju. Kadar naznani požar neznana oseba, je vzeti naznanitev previdno na znanje in dognati, kdo je naznanjevalec in kje se je pojavil ogenj.

Hrup in vrišč je pri izbruhu požara, zlasti ponoči, ko vse počiva, opustiti.

V slučaju, da se pojavi ogenj, ko je ljudstvo zbrano v cerkvi, v gledališču itd., je ravnati z največjo previdnostjo in mirnostjo, da ne nastane zmešnjava (panika).

3. Odhod k ognju. Na sklic hiti vsak član gasilnega društva v gasilski hram, le oni gasilci, ki bivajo v bližini gorišča, se podajo naravnost k ognju, da skrbijo za prvo pomoč. Prenaporni tek, zlasti pri daljšem potu, je opuščati.

Čim je zbranih v orodišču toliko članov, kolikor jih treba za eno orodje ali voz, takoj odrinejo k požaru pod vodstvom društvenega poveljnika, njegovega namestnika, četnika, četarja, členarja ali vrstarja. Drugi in tretji oddelek sestavi najvišji prisotni dostojanstvenik. Voziti je v živahnem diru, vendar se ne sme opustiti potrebne previdnosti. Med vožnjo mora biti med vožnjo vsaj 30 korakov razdalje. Ponoči je prižgati svetiljke, ki so na gasilnem orodju. Na živahnih cestah, na razpotjih in na

vhodih v ulice je voziti počasi in dati znamenje z rogom ali trobko. Nepotrebno trobenje je opuščati, zlasti pa ga je opuščati mimo cerkva, bolnišnic, šol in gledališč. Nadzornik oprave ne sme zapustiti gasilskega hrama, dokler ni vse odpravljeno.

4. Na požarišču. Člani, ki dospo prvi k ognju, se najprvo prepričajo, jeli morebiti v nevarnosti človeško življenje. V slučaju, da je temu res tako, z vsemi sredstvi delajo na to, da rešijo ljudi. Domačo živino izženejo iz hlevov ter jo v varstvo izroče prisotnim rediteljem. Ko so rešeni ljudje in živina, znosijo druge ogrožene predmete iz gorečega poslopja ter jih v varstvo izročajo rediteljem. Pri tem pa je treba paziti, da se ne dela nepotrebna škoda. Iz krajev, ki niso ogroženi, naj se ničesar ne prenaša, ker s tem delamo nepotrebno škodo. Zlasti je paziti na to, da z vozovi prihajajočim gasilcem ne zastavljamo pota.

Ko dospo gasilstvo z orodjem k požaru, sporoči vodja oddelka svoj prihod poveljniku, da mu odkáže svoje mesto. V slučaju, da poveljnik še ni prisoten, razpostavi po svoji previdnosti orodje, pri tem pa je paziti na to, da ni v nevarnosti moštvo ali orodje. Smer vetra in podiranje gorečih poslopij je pri tem uvaževati. Ko dospo društveni poveljnik k požaru, prevzame vodstvo gašenja in se prepriča o dotlejšnih ukrepih in dogodkih. Člani, ki pozneje pridejo k ognju, se javijo pri poveljniku, da jim odkáže primerno delo.

5. Društvo iz soseščine, ki dospo k ognju, javi se pri poveljniku (kjer ni gasilnega društva, pri občinskem zastopniku) in po njegovih navodilih razpostavi moštvo in orodje. Kjer ni domačega gasilnega društva, prevzame vodstvo gašenja poveljnik gasilnega društva, ki je prvo dospelo k ognju. V krajih, kjer je dvoje ali več gasilnih društev, prevzame vodstvo gašenja poveljnik gasilnega društva, katero je občinski odbor za to določil, in če tega določila ni, gasilno društvo, ki je po letih najstarejše. Vodja gašenja sme vodstvo gašenja prepustiti splošno uglednim osebam, če pridejo k požaru. Kadar pride k požaru okrajni glavar ali župni načelnik, se njemu ponudi vodstvo gašenja.

Brizgalnice, ki niso last gasilnih društev in so prišpele na požarišče, so podrejene vodji gašenja.

Pri velikih nevarnostih poveljnik skliče občinske zastopnike in poveljnike oddelkov in če le mogoče tudi ugledne prisotne tehnične osebe na kratko posvetovanje ter se ravna po nasvetih večine.

6. Stojišče poveljnika mora biti na dostopnem, če le mogoče zvišanem prostoru, odkoder more pregledati celo požarišče. Stojišče poveljnika je podnevi označiti z rdečo zastavo, ponoči pa z rdečo svetiljko. Na poveljnikovem mestu morajo biti poleg poveljnika prisotni: poveljnikov namestnik, občinski zastopnik, zastopnik politične oblasti, če je prisoten, poveljnikov pobočnik, prvi trobentač, orožništvo in občinska straža. Če se poveljnik odstrani z mesta, pove, kam da gre, ter se čimprej vrne na svoje mesto. Poveljniki posameznih oddelkov dobivajo ukaze in navodila na poveljnikovem stojišču, tam tudi poročajo o poteku reševanja in tam dobivajo dovoljenje za premestitev moštva in orodja, če smatrajo po svoji preudarnosti za potrebno.

7. Člani gasilnega društva morajo brezpogojno ostati pri delu, katero jim odkáže predstojnik. V slučajih, kjer bi vsled malenkostne zamude mogla nastati nevarnost ali nesreča, je dovoljeno ukrepati po svojem preudarku, toda vedno premišljeno in previdno. Proti nevarnim ali nemogočim odredbam se sme moštvo pritožiti pri poveljniku.

8. Moštvo je pri vajah, zlasti pa pri požaru, opuščati vrišč, krik, prerekanje, klicanje in beganje.

9. Z ogroženim in z rešenim blagom je najprevidneje in najprizanesljiveje ravnati. Posebne previdnosti je treba pri dragocenih predmetih. Če treba, pokličimo večaka.

10. Zavzetega mesta moštvo svojevoljno ne sme zapustiti. Le tedaj sme posameznik ali cela četa, vrsta zapustiti svoje mesto brez vednosti svojih predstojnikov, če ni mogoče dalje vzdržati in če braniteljem preti nevarnost.

11. Prodirajočemu moštvo je v prvi vrsti in v vsakem slučaju gledati na to, da ima za umik odprto in varno pot. V to svrhu, zlasti v nevarne kraje pošiljamo v prvi vrsti člane, ki se prostovoljno prijavijo za to; nikdar pa

v nevarne kraje ne pošiljamo le enega gasilca. Kadar gasilci zapazijo, da tovarišem preti nevarnost, ne da bi vedeli za to, je dolžnost članov, da varujejo ogrožene tovariše, da o nevarnosti obveste predstojnika in da nemudoma gredo na pomoč ogroženim tovarišem. Gasilec naj se nikdar ne spušča po nepotrebem ali pa drzno v nevarnost.

Gasilec, ki je izvršil odkazano delo, se prijavi pri svojem oddelnem poveljniku, da mu odkáže drugo delo. Moštvo, ki nima odkazanega dela, se ne sme raziti, temveč se postavi v bližino svojega poveljnika poleg svojega orodja, da je pri rokah v slučaju potrebe.

12. Rediteljem je paziti na to, da se zabrani nepoklicanim dostop na požarišče. Kadar se rabi občinstvo za dobavo in črpanje vode, je poveljnik pozove na pomoč. Moštvo naj nikoli ne daje povoda odporu in pritožbam z grobim ali ošabnim vedenjem. Z dostojnim vedenjem zmerom laže dosežemo svoj namen.

13. Po požaru. Ko je ogenj pogašen, zaukaže poveljnik ali njegov namestnik, da posamezni oddelki ali celo društvo naloži opravo in se pripravi na odhod. Pred odhodom nastopi moštvo pred svojega oddelnega poveljnika in mu poroča o orodju in nastalih nezgodah. Oddelni poveljniki poročajo potem društvemu poveljniku.

14. Društveni poveljnik določi, če pokaže potreba, primerno stražo, ki ostane na pogorišču, in da primeru navodila. Za stražo določi v prvi vrsti člane, ki se prostovoljno prijavijo za stražo, in če teh ni, člane, ki so pri požaru najmanj sodelovali. Ako je straža potrebna za daljšo dobo, je potrebno odrediti za njeno izmeno.

Moštvo od požara, zlasti kadar je razgreto od truda-polnega dela, koraka za brizgalnico, in če treba ogrne vrhno obleko. Pri veliki utrujenosti, premočenosti ali pri drugih važnih dogodkih smejo se posamezni gasilci z dovolitvijo svojega poveljnika začasno ali pa popolnoma odstraniti z gorišča.

15. Ko se vrne društvo v gasilski hram, odda opravo nadzorniku oprave, ki jo nemudoma osnaži in pospravi. Če treba mu načelnik dodeli primerno število članov. Po oddaji oprave in orodja vpišemo člane, ki so se udeležili požara, in načelnik odnosno poveljnik spusti moštvo domov.

16. Kako in na kakšen način je treba ravnati pri gašenju, ni mogoče dajati natančnejših predpisov, ker tu odločajo le slučajne okolnosti, in je to stvar proučevanja in izkušnje; zategadelj se nujno priporoča, zlasti predstojnikom, da marljivo čitajo strokovne spise in da se društvo vadi za vse slučaje.

17. V orodišču, na potu k ognju in na gorišču je poveljnik vedno najvišji prisotni društveni dostojanstvenik.

(Konec prihodnjič.)

Tovariši!

Z novo, svobodno državo smo se prerodili tudi mi ter si zgradili skupno ognjišče pod imenom „Jugoslovanska gasilska zveza Ljubljana“. Ta zveza naj bi družila v svojem objemu vsa gasilna društva širom Slovenije ter jim nudila vsa razpoložljiva sredstva, da se izobrazujejo in razvijejo k čim višji stopnji gasilske izurjenosti. V svrhu tega bi bila njena naloga, da si oskrbi potrebno število strokovno izvežbanih ljudi, katere bi pošiljala od časa do časa posameznim gasilnim društvom ali vsaj župam, da bi poučevali in izobraževali člane dotičnih društev ali žup v gasilski vedi. Njena naloga bi bila dalje, da oskrbi vsaj nekaj gasilstvu poučnih knjig, katere bi bile gasilnim društvom kakor tudi posameznim članom na razpolago. Prva njenih nalog pa bi morala biti, da redno izdaja strokovni list „Gasilec“.

Zveza se dobro zaveda vseh svojih nalog, a popolnoma izvesti ne utegne ne ene ne druge, dokler ne primemo vsi za delo in pomagamo vsak po svoji moči. Zvezi primanjkuje sredstev in brez teh ji je onemogočeno izpeljati svoje naloge v celotnem obsegu. Ako hočemo, da

bo naša stvar uspevala, da bomo mogli tekmovati z gasilci drugih držav, potem je neobhodno potrebno, da postavimo vse svoje moči in pomagamo Zvezi k izpeljavi njenih nalog.

Na ustanovnem občnem zboru se je sklenilo, da izdajaj Zveza strokovni list „Gasilec“ mesečno in naj ga dobi vsak gasilec brezplačno. Ta sklep je jako lep in prepotreben za povzdigo gasilstva, toda — tovariši — popolnoma smo pa pozabili tudi skleniti, kje dobiti sredstev za izpeljavo tega sklepa.

Okrog 10 tisoč nas je, treba bi bilo torej „Gasilca“ tiskati v 10 tisoč izvodih in ako bi izšel 12krat na leto na 8 straneh, bi stalo to pri današnjih razmerah letno okrog 50 tisoč kron. Zveza pa nima, razen malenkostne članarine, nikakih rednih dohodkov. Članarine vplačajo posamezna društva po 50 vin. za moža v Zvezino blagajno, 1 K pa v župne blagajne.

Če nas je toraj 10 tisoč in dobi Zvezina blagajna letno 50 vin. za moža, dobi potemtakem na leto 5 tisoč kron članarine. Vsakemu otročiču mora biti jasno, da s to vsoto Zveza ne more povoljno uspevati in da ji je s tem mogoče kriti komaj eno izdajo „Gasilca“ v 10 tisoč izvodih.

Slišijo se opazke, češ izdajo „Gasilca“ naj se krije iz gas. straž. sklada deželne uprave!

Tovariši, storili smo že vse potrebne korake, da bi se to zgodilo; a povedalo se nam je, da je popolnoma nemogoče kriti vse izdatke iz tega sklada. ker je notri le še okrog 70 tisoč kron in ako porabijo to rezervo za kritje „Gasilca“, potem morajo odreči gasilnim društvom vsako podporo ali pa jo vsaj skrčiti na minimum, ker vsakoletni doneski niso veliki. Pripravljene so pač nekaj prispevati k izdaji „Gasilca“, a koliko, tega ne povedo.

Kakor rečeno, Zveza pa bi jako rada izvedla sklep ustanovnega občnega zbora ter izdajala „Gasilca“ mesečno in ga pošiljala vsakemu gasilcu, a to ji pri najboljši volji ni mogoče, ako noče zabresti v dolgove, kateri bi jo uničili.

Tovariši! Moj nasvet bi torej bil, da si pomagamo sami in rešimo gasilsko čast. Vsako društvo naj bi si ustanovilo tiskovni sklad, iz katerega bi naročalo in plačevalo „Gasilca“ za svoje člane. Ta sklad naj bi se popolnoma ločil od društvene blagajne in bi se zbiral iz prostovoljnih darov, iz doneskov veselja i. t. d. Čim močnejši bi bil ta sklad tem več „Gasilcev“ bi lahko naročalo društvo za svoje člane. Iz tega sklada bi si društvo lahko omisljalo tudi gasilske tiskovine, koledarje, brošure i. t. d., med tem ko bi iz glavne društvene blagajne krilo druge društvene potrebščine. Po mojem mnenju bi si tak sklad omislilo lahko vsako društvo bodisi v večjem ali manjšem obsegu, treba je le delavnih ljudi, ki se zanimajo za gasilsko organizacijo.

Prepuščam ta svoj nasvet slednjemu tovarišu v razmišljanje ter ga prosim, naj poda svoje mnenje o tem, ako ne preje, pa na prihodnjem občnem zboru, kateri se bo vršil julija meseca v Ljubljani, kjer se bomo lahko podrobno pogovorili o tej velevažni zadevi.

Na pomoč!

Janko Hojan, t. č. tajnik in blagajnik J. G. Z.

O reševanju ljudi.

Janko Hojan.

Kdo bi pač dvomil, da je človeško življenje največje bogastvo, najdragocenejši biser, nenadomestljivo imetje, katerega je treba čuvati in varovati nad vse?! —

Da, nebroj sebičnežev je, katerim je življenje drugih ljudi postranska stvar. Da, celo preveč jim je to, da poleg njih žive še drugi zemljani; kajti v svojem napuhu in ošabnosti vidijo taki ljudje le sami sebe in svoje ljubljence. Pomilovanja vredni so taki egoisti, ki niti življenja ne privoščijo svojim sozemljanom, in žalostna jih je celo zemlja, ki jih je rodila in jih nosi na svojem telesu. Oj, siromaki ne pomislijo niti tako daleč, da smo vsi vstali iz iste zemlje, v katero se prej ali slej vsi povrnemo.

Nočejo razumeti Kristusovega nauka, da smo vsi enake reve, vsi potrebni pomoči in nezmožni živeti drug brez drugega. Tuj jim je vzvišeni nauk: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“

Zato pa taki ljudje nimajo smisla za človekoljubne naprave, oni jih prezirajo, omalovažujejo, da, celo sovražijo. Povsod naletite na take ljudi, skoraj noben kraj ni brez njih. Tlačijo se v ospredje in iščejo ter ščitijo le sami sebe, druge pa zametujejo in uničujejo.

Od takih ljudi pač ne moremo pričakovati, da bi pomagali svojemu bližnjemu v nesreči, da bi mu oteli življenje, obvezali rane in mu podali okrepčila. Od njih se nikakor ne moremo nadejati niti tolažilnih in pomirjevalnih besedi, kaj šele, da bi bili pripravljene žrtvovati svoje življenje, da rešijo našega. Ne moremo pričakovati tega od njih, pa naj si bodo tudi načelniki gasilnih društev, katerih naloga je s svojim vzgledom bodriti in navduševati gasilce v ljubezni do bližnjega. No, pa tolaži nas zavest, da načeljujejo našim gasilnim društvom res pravi samaritani, ki čutijo nesrečo in bolest svojega bližnjega ter so s svojimi gasilci vred vedno in povsod pripravljene žrtvovati tudi svoje življenje, ako treba, za blagor in dobrobit svojega bližnjega, svojega okraja in svoje domovine.

Gasilci so oni samaritani, kateri čutijo nesrečo svojega bližnjega, ki trpe z nesrečnimi in se radujejo z veselimi. Oni hrepene in delujejo na to, da se zmanjša ljudska bol in skrčijo nesreče, katere napadajo in tarejo zemljane. Oni so oznanjevalci evangelija ljubezni, njih polje je veliko in prostrano. Treba je, da se sleherni gasilec zaveda tega in nastopa vedno in povsod kot branik nesreče in bolesti.

Vsakdanje življenje nas uči, da je poglavitni vzrok največjih nesreč navadno ljudska neprevidnost in nevednost. Gasilec naj bo torej oni, ki bo skušal to velikansko neprevidnost in nevednost vsestransko zmanjšati in odpraviti.

Kakor že v uvodu povedano, je človeško življenje največjega pomena, zato je treba tega najbolj ščititi in varovati. In ravno človek je oni predmet, ki največkrat in najlaže zaide v oblast nenasitnega ognja. Kako obvarovati človeka tega zla in kako ga rešiti iz ognjene oblasti, to mora izurjen gasilec vedeti in znati. Nevedno in zbegano ljudstvo je treba podučiti in ga svariti pred ognjenim objemom. Pomislite samo na grozovite nesreče, ki so se in se dogajajo skoraj vsak dan bodisi radi neprevidnosti ali nevednosti v kuhinjah, sobah, kletih, skladiščih, gledališčih, veseljskih, cerkvah itd.

Nevedna ali komodna kuharica se jezi pri ognjišču, ker noče goreti. Zgrabi steklenico s petrolejem, polije drva, pritakne žveplenko, plamen švigne in takoj so v ognju drva, steklenica in kuharica.

Brhka hišnica je pozabila pri dnevni svetlobi naliti svetiljko, in ker njena svetloba pojema, hišnica pa je nevedna ali prekomodna, da bi pihnila svetilko in se spravila spat ali našgala drugo, gre raje po petrolej ter doliva goreči svetilki, vsled česar se vname petrolej v svetiljki ter steklenici — in grozen plamen objame tudi prestrašeno hišnico.

Priletna samica si hoče pogreti kavo. Prepozno spozna, da je premalo špirita v samovarju, zato vzame steklenico in nič hudega sluteč prilije še par kapljic špirita. Toda groza! — špirit v steklenici se vname, a vname se tudi nevedna starka.

Mlada gospodinja ne more trpeti madežev na svoji obleki; vzame torej stekleničico bencina, in ker ni imela podnevi časa, hoče snažiti obleko zvečer pri luči. Ali revica ni vedela ali je bila toliko neprevidna, prišla je z bencinom preblizu luči, vsled česar se je ta vnel in z njim vred tudi ona.

Hišna dekla, katero je jako rado vilo po trebuhu in si je vsled tega rada privoščila kozarček brijevčka, šla je z lučje v klet, da si privoščiči par kapljic žganih zdravil. A v kleti je bilo precej steklenic, toda ne samega brijevca, marveč tudi špirita. Preblizu je prišla z lučjo, špirit se vname in strašen plamen napolni vso klet ter umori tudi neprevidno deklo.

V skladišču so pretakali petrolej. Delo so končali in pomočnik se hoče nagraditi s cigareto. A še predno prinese goreče žveplenko do cigarete, zagrmi in celo skladišče je v plamenu.

Novega dekana so dobili. Fantje potegnejo slavnostni topič na holm, postavijo poleg njega zaboj smodnika in streljajo, da je veselje. Tu pa plane iskrica v smodnik, strašen pok se razleže in vse navzoče objame plamen.

V gledališču igrajo zaljubljeno dramo. Kraljica piše zadnje pismo svojemu ljubimcu. Skonča ga, vtakne ga v kuverto, vzame pečatni vosek in svečo; njena rahla svilen obleka vihra na vse strani, pečatni vosek zažori, ona mahne po zraku, kapljica pečatnega voska kane na njene tančice in naenkrat je bila vsa v plamenu.

Maškare so igrali. Bila jih je polna dvorana. Eden bolj našemljen ko drugi. Imeli so celo sveče in baklje, kakor da bi hodili po temi. Tu se eden preveč približa z bakljo svojemu papirnatemu klobuku; vname se, a on ga vrže raz sebe in s tem zažge svojega soseda v koštrunovem kožuhu; ta ves v strahu in plamenu dirja proti izhodu in v tem zažiga še druge.

Svečnica je bila. Ljudje so napolnili cerkev ter prinesli sveče k blagoslovu. Ker se baje blagoslov ne prime, ako sveča tisti čas ne gori, so našgali vsi sveče in svečice. Brenkačeva Katra pa tam doli pri vratih je že slabo videla in posvetila je sosedovi Micki prav pod krilo, katero se je vnelo in nastala bi lahko največja nesreča, da ni skočil cerkovnik ter pahnil Micke iz cerkve.

Dolga procesija se vije svečano po trgu. Male deklice v lepih belih oblačilcih, trosijo cvetje in neso goreče sveče. Tu pride ena preblizu svoje sosede in rahlo oblačilce se vname.

V enonadstropni hiši nastane požar. Vnela so se drva pod lesenimi stopnjicami in kmalu so bile tudi stopnjice v ognju. Ljudje v prvem nadstropju tekajo sem in tja ter kličejo na pomoč. V svoji razburjenosti in strahu se hočejo rešiti smrti in priti iz gorečega poslopja. Razum jih je popolnoma zapustil in v svoji nestrpnosti silil eden skozi okno, drugi pa tišči na goreče stopnjice. Hočejo se rešiti smrti, a nevedoma tišče v pogubo.

In še vse polno vzgledov bi lahko navedel, kjer ljudje deloma po neprevidnosti, deloma po nevednosti prihajajo v nesrečo in pogubo. Naša dolžnost bodi torej, da ljudstvo podučujemo, ga svarimo in napeljujemo k previdnosti in razsodnosti. To bodi naša prva naloga, da tako vsaj deloma zmanjšamo nesreče, ki se ponavljajo dan za dnev. Jasno je seveda, da kljub naši pozornosti in opominjevanju slične nesreče ne bodo izostale, zato pa moramo biti tudi pripravljeni, da pomagamo in rešimo človeka, ki bi morda zapadel tej strašni usodi.

Ako se komu vname obleka, treba je največje urnosti in previdnosti, sicer je po njem. Kajti znano je, da skoraj ni več rešitve za onega, čigar ena tretjina kože je sežgane. Treba pa je namreč vedeti, kako je sestavljena koža in kdaj je sežgana.

Človeška koža je sestavljena iz treh plasti: iz zgornje, srednje ali mehke in spodnje ali osnovne plasti. Koža je sežgana, pravimo takrat, kadar so uničene vse tri plasti. Pri navadnih opeklinah se rani običajno le zgornjo plast ter srednjo plast in le malo osnovne plasti. Zato razlikujemo lahko tudi trojno vrsto opeklin, in sicer malo, srednjo in popolno opekline. Ako se zadenemo ob vroče železo, vidimo, da nastane na tem telesnem delu rdeč madež, in čutimo silovite bolečine, kajti ranili smo kožne živce zvrha. Ako se poparimo, vidimo že precejšen razloček med prvo in sedanjo rdečo liso, ki nastane na tem delu telesa, kajti kožne živce smo ranili močneje. Kadar pa se spečemo tako, da na tistem mestu popolnoma umorimo kožne živce, potem pa je ta del kože sežgan, uničen. In kadar je torej uničena ena tretjina kože našega telesa, potem skoraj ni več rešitve. Da pa je človek, na katerem se vname obleka, lahko v par trenutkih ves očgan, to mi bo lahko potrdil vsakdo, ki je že bil priča taki nesreči.

Oj, da bi ljudje ne izgubili tako hitro razuma, ako jih doleti nesreča! Koliko nepotrebnih žrtev bi izostalo!

Vsakdo bi moral vedeti, da ogenj ne more goreti brez zraka in da ga pogasimo takoj, kakor hitro mu odtegnemo potrebni zrak. Ako se mi torej vname obleka, skušal jo bom pogasiti na ta način, da ognju odtegnem zrak, da ga takoj udušim. In kako je to najlaže?

Ako sem sam, si moram seveda sam pomagati. Vedeti moram predvsem, da žveplenka močno gori, ako je obrnjena doli, zakaj dovolj svežega zraka ima. Ako pa jo obrnem kvišku, mi kmalu ugasne, ker jo obdaja le segret zrak in ji primanjkuje svežega. Tako je tudi z menoj. Ako se mi vname obleka in bom ostal pokonci, bo kmalu po meni. Zato je najbolje, ako ni druge pomoči, da se vržem urno na tla, in se valjam sem in tja ter tako udušim plamen. Ako sem v sobi in imam na razpolago kak plašč ali kako plahto, se bom seveda urno cvil z njo ter si tako skušal pogasiti obleko.

Če ni drugega na razpolago, je svetovati, da tak nesrečnež plane urno v posteljo in se zakrije, kajti s tem odvzame ognju zrak in ga uduši. Nikdar pa ne sme človek z ognjeno obleko leteti ali skakati, kajti s tem ognja ne uduši, ampak ga celo pospešuje, ker mu umetno dovaja sveži zrak. V takem slučaju je bolje, da si urno razpne obleko in jo pomeče raz sebe in šele potem naj beži kamor že hoče.

Ako so pa pri taki nesreči navzoči tudi drugi ljudje, potem je seveda tudi njih dolžnost, da pomagajo kolikor se pomagati da. Kar je pri rokah, vse je dobro. Bodisi z vodo, z mlekom, pivom ali vinom, kar je, vse je dobro, ako je urno pri rokah in se hitro oblije nesrečneža. Če ni tega, se ga zagrne s plaščem, plahto, preprogo, rjuho ali s čimer si že bodi. Nobena stvar ni tako dragocena, da bi jo bilo škoda pri rešitvi človeškega življenja.

Gasilec mora, kakor vedno, tudi v takih slučajih ohraniti mirno kri in si mora biti svest, kaj ima storiti, da urno pogasi ogenj in otme življenje nesrečnežu. Toda ne le tega mora biti vešč, kako pogasiti gorečo obleko, ampak pravi gasilec mora tudi vedeti, kaj je treba storiti z opečenim človekom, predno dojde zdravniška pomoč. Ko je udušen ogenj, vise od človeka cape in capice, ki so se prijele opečene kože in morda celo mesa. Siromak trpi nepopisne bolečine in zato je treba postopati z njim rahlo in z največjo previdnostjo. Sleči mu je treba obleko, kolikor je pač mogoče. Na mestih, kjer se je obleka prijelala telesa, treba jo je previdno odstraniti s škarjami, da se ne potegne z njo vred tudi kože in ne napravi s tem trpinu še hujših bolečin. Opečena mesta je dobro polititi, oziroma namazati z oljem in potem oviti s čisto obvezo. Ako ni drugega pri rokah, se polaga na opečena mesta kislo zelje ali pri manjših opeklinah je dobro tudi, ako jih potresemo z drobno stolčeno kuhinjsko soljo. Opečenec čuti grozne bolečine, zato je pač dobro vsako sredstvo, ki mu te bolečine vsaj nekoliko hladi in blaži, dokler ne pride zdravnik in ga ne prevzame v oskrbo.

Dolžnost pravega gasilca je, storiti vse, kar je v njegovi moči, da ljudje ne postanejo žrtve pogubnega plamena. Zato bo razumen gasilec tudi pri vsakem požaru obrnil vso pozornost najprej na to, da bo ugotovil, se li ne nahajajo ljudje v gorečem poslopju in kako bi se dalo te urno rešiti? — Ako spozna, da je kako človeško bitje v nevarnosti, skušal bo takoj, da pride po eni ali drugi strani do njega in ga reši pogube.

Velikokrat se pripeti, da gori v pritličju in se v gornjih prostorih nahajajo ljudje. Dolžnost zavednega gasilca je, da pride po eni ali drugi poti do teh ljudi in ostane pri njih ter jih tolaži in navdaja s pogumom, dokler ne najde pripomočkov, s katerimi jih lahko brez zlih posledic reši. Znano je namreč, da so ljudje v takih slučajih preplašeni in brez razuma ter skačejo skozi okna ali pa drve preko ognja na prosto. S takim početjem hite seveda sami smri v naročje, medtem ko bi lahko ostali zdravi in čili, ako bi vztrajali mirno na zatišnih mestih ter čakali pomoči od zunaj. Hladnokrven gasilec kmalu pregleda celo situacijo in ni mu težko najti pravega izhoda k rešitvi, bodisi s pomočjo lestve, vrvi, drsalnega ali skakalnega prta, bodisi s tem, da spravi ljudi na ognjavaren prostor in ostane pri njih, dokler ni ogenj vsaj za silo pogašen in pot kolikor toliko prosta.

Predvsem pa je sveda treba, da si je gasilec svest svoje naloge in da junaško nadaljuje, kar je začel. Zakaj, ako poskuša zdaj to zdaj ono, potem bo spravil ljudi le v še večjo zmedo in strah.

Kakor ogenj sam, tako je človeškemu življenju nevaren tudi dim. Da, mnogokrat je celo nevarnejši kot ogenj. In pri požarih je skoraj več žrtev dima ko ognja. Malenkostna stvar se vname v kleti in kmalu je vse poslopje v dimu. Ljudje v strahu odpirajo sobe in naenkrat se napolnijo tudi te z dimom, kateri vzame preplašenim ljudem vid in jih kmalu tako omami, da se zgrudijo pri vratih ali na stopnjicah, hoteč se rešiti. V gasilski zgodovini dobimo na tisoče in tisoče takih slučajev, kateri se ponavljajo dan za dnevom. Ob takih prilikah je prva gasilska dolžnost, da se točno preišče vse sobe in hodnike, če ni mogoče ondi kakega človeškega bitja, ki je morda omagalo, omamljeno od dima. Odpreti je treba okna in s curkom vode razredčiti in razpršiti dim. Šele, ko je enkrat jasno in gotovo, da niso človeška življenja v nevarnosti, potem šele je treba poiskati ogenj in pogasiti tudi tega. Ljudi je treba poučiti, naj se ne razburjajo in naj ne odpirajo vrat in oken ter tako napravljajo dimu prosto pot v svoja stanovanja. V takih slučajih je treba vse hodnike in sobe, ki so še brez dima, dobro zapreti in tako preprečiti, da se dušiči dim ne razširja brez potrebe v zračne prostore, kjer ljudje lahko z mirno vestjo pričakujejo pomoči gasilcev, kateri se in se morajo zavedati vedno, da je človeško življenje največje bogastvo na svetu in če prepuste tega svoji usodi, niso pravi gasilci, pa če tudi rešijo pogube vse drugo imetje in vse dragocenosti. —

Število dostojanstvenikov.

Po številu članov in po številu orodja delimo gasilna društva v mala, srednja in močna gasilna društva. Mala društva nikakor ne rabijo in tudi ne morejo imeti toliko dostojanstvenikov, kot jih rabijo in morajo imeti močna društva. Zategadelj velja glede števila dostojanstvenikov nastopno navodilo, ki nam pove, koliko dostojanstvenikov volimo, odnosno imenujemo v društvu.

Pri številu rednih članov	Načelnik, ki je obenem tudi poveljnik društva	Poveljnikov nar. mestnik	Četnik	Tajnik	Blagajnik	Nadzornik oprave	Četar	Členar	Vrstar	Prvi trobentač	Trobentač	Gasilcev	Skupaj	Opomba
Pod 20	1	1	—	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	Mala društva.
20—26	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—	1	12	20	
27—33	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—	1	18	27	
34—40	1	1	—	1	1	1	2	1	1	—	1	24	34	Srednja društva.
41—51	1	1	—	1	1	1	2	2	1	—	1	30	41	
52—58	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1	2	36	52	
59—65	1	1	2	1	1	1	3	2	2	1	2	42	59	Močna društva.
66—74	1	1	2	1	1	1	3	3	2	1	2	48	66	
75—81	1	1	3	1	1	1	3	3	3	1	3	54	75	
82—88	1	1	3	1	1	1	4	3	3	1	3	60	82	
89—97	1	1	3	1	1	1	4	4	3	1	3	66	89	
98—104	1	1	4	1	1	1	4	4	4	1	4	72	98	

Društvene in župne vesti.

Ceno posameznim številkam „Gasilca“ smo morali vsled podraženega tiska in papirja zvišati na 1 K. V primeru z drugimi listi je „Gasilec“ še vedno najcenejši list.

Gasilno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano je imelo dne 6. januarja 1920 svoj redni občni zbor, katerega se je izmed 34 članov udeležilo 22 članov. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je imelo društvo v preteklem društvenem letu štiri skupne vaje, odbor pa se je posvetoval v 4 sejah; večja požara sta bila v območju društva dva: dne 18. marca 1919 v Dravljah in dne 29. novembra 1919 v Guncjih. Denarnega prometa je bilo

2025 K. Društvo je imelo 3 veselice in ene slavnosti se je udeležilo v Ljubljani; prihodnje poletje se priredi vrtna veselica. (Iz poročila.)

Iz Kamnika. Gasilska župa Kamniška je priredila v nedeljo, dne 10. avg. 1919 poučno vajo z motorno brizgalnico in mehanično lestvo za vsa v župi združena društva, katera so bila sicer v precejšnjem številu zastopana po svojih odposlancih, vendar pa smo pogrešali nekatera bližaja društva, kar je vsekakor graje vredno.

Pod vodstvom spretnega župnega načelnika so točno in zanesljivo proizvajali vaje vrli kamniški gasilci, kateri se ne strašijo nobenega truda, da dosežejo prvenstvo v vrstah jugoslovanskih gasilcev.

S praktično vajo je bilo združeno tudi strokovno predavanja tov. Hojana, kateri je prisostvoval vaji kot zastopnik J. G. Z. — Poročilo v zadnji številki „Gasilca“ ni dobilo več prostora, zato ga prinašamo šele danes.

Ribniška gasilska župa je imela v nedeljo dne 24. avg. l. l. na lepem griču pri Sv. Gregorju sestanek gasilnih društev župe Ribnice. Udeležila so se, razen Velikih Poljan, vsa društva. Prišlo je pa zelo veliko občinstva iz Ribnice, Velikih Lašč, Sodražice, domačega in iz okolice.

Zborovanje je otvoril župni načelnik. Pozdravil je vse došle tovariše in vse zbrano občinstvo. Pozdravil je pa tudi vse te tovariš Oblak, domačega društva tajnik.

Stavljenih je bilo več predlogov, zlasti pa za dobavo pomanjkljivega gasilnega orodja, predvsem cevi, vsaj tistim društvom, kjer je bilo vojaštvo nastanjeno, ki je vse gasilno orodje prevzelo in cevi popolnoma uničilo. Vsled tega je prišlo gasilno orodje v času vojne v tak stan, da je potreba hitrega popravila ali pa nove naročitve, kar bi bilo pa za zdaj nemogoče.

Sklene se, da vsako društvo takoj sestavi natančni inventar vsega gasilnega orodja in obleke ter označi, v kakem stanju se nahaja, da se zamore vsaj za prvo silo urediti.

Odbornik župe tovariš Perdan iz Sodražice predlaga, da bi se na merodajnem mestu po demobilizaciji vojske prosilo za nekaj obuval za revne gasilce brezplačno ali proti znižani ceni in da se naj njegov predlog zveznemu odboru predloži v svrhu poizvedbe, ako se more to doseči.

Po enournem zborovanju zaključil načelnik zborovanja, zahvaljujoč se tovarišem in občinstvu za njih udeležbo.

Zahvalil se je tovariš Perdan župnemu odboru in domačemu gasilnemu društvu za prireditev sestanka, ter prosil občinstvo, da gasilstvo podpira, ker je ustanovljeno le za njih blagor.

V krasnem Sv. Gregorskem domu, v veliki dvorani, ki dela čast občini, se je potem priredila igra „Veriga“.

Pred začetkom igre je domači prečastiti gospod duh. svetnik in župnik Frančišek Krumpestar v zbranih besedah pozdravil gasilna društva, za kar se mu pristrčno zahvaljujemo.

Igrali so domači igralci in igralke zelo lepo in dovršeno in ker so govorili v domačem narečju, je bilo tem lepše, kar nam je napravilo vtis, kakor da se vrši dejanje v domači vasi. Vse priznanje vrlim igralcem!

Po igri je bila na lepem vrtu gostilne gosp. Oblaka prosta zabava, šaljivi prizori, janci na ražnju i. t. d. Iz tega vrta je krasen razgled na vse kraje in lepšega ni kmalu. Postrežba, izborna vino, dobro pivo dela čast in vse priznanje znani, zelo dobri gostilni Oblakovi.

Le škoda, da smo se morali gasilci iz daljnih krajev posloviti od prijaznih ljudi pri Sv. Gregorju. V dobrem spominu nam ostane ta prireditev, ki je nadvse dobro uspela. Gasilnemu društvu pri Sv. Gregorju, posebno tovarišu načelniku Perovšku in tovarišu tajniku Oblaku pa najlepša hvala za to lepo prireditev.

Na pomoč!

Tudi to poročilo je zadnjič izostalo radi pomanjkanja prostora.

Razne stvari.

† Vinko Ogorelec.

Dne 25. januarja 1920 je zatisnil za vedno svoje trudne oči tovariš Vinko Ogorelec, posestnik in gostilničar na Škofljici pri Ljubljani.

Pokojni je bil eden najstarejših in najvnetejših gasilcev bivše Kranjske. Ustanovivši l. 1881. v Šmarju gasilno društvo, je bil njega načelnik dokler ni napravil leta 1898. drugega gasilnega društva na Škofljici, katerega načelnik je ostal do svoje smrti. — Zvest vojak, ki ostane na straži, dokler mu smrt ne izpodbije nog!

Rajniki je bil gasilec po srcu in duhu. To so priznala tudi društva po deželi, zakaj izvolila so ga v odbor deželne gasilne zveze, v katerem je ostal do l. 1919., ko se v novo izvoljen zahvalil za čast, češ da je vsled starostne oslabelosti (75 let!) ne bi mogel več zvesto izpolnjevati dolžnosti zveznega odbornika.

V družbi z očetom kranjskega gasilstva g. Fr. Doberletom se je udeležil vsakega zborovanja, vsake slavnosti, kjer se je delovalo za procvit gasilstva. Ne skrbi za lastno veliko posestvo, za mnogoštevilno družino, ne stroški, ne dež, ne sneg, ne vročina, ne mraz ga nista zadržala doma, kadar se mu je zdelo, da more poživiti gasilsko idejo s svojo prisotnostjo, s svojo besedo!

Kdo izmed nas gasilcev ni poznal sivolasega tovariša, ki je imel vedno prijazno besedo, dober svet za vsakogar, ki je z njim govoril. Domači gasilci ga niso klicali drugače kot „ata“. In res — oče, ljub oče je bil ne samo svoji družini, tudi gasilcem. Nobeno vaško gasilno društvo nima toliko in tako dragocenih gasilnih priprav kakor škofeljsko — in to je njegova zasluga, sad njegovega truda. In tega gasilca ni več...!

Dne 27. januarja smo ga spremili na pokopališče v Šmarje — ljubljanski, škofeljski in šmarski gasilci skoro polnoštevilno, štepanjevaški, grosupeljski pa po odposlancih. Zadnjikrat je počastil † tovariša tudi načelnik ljubljanskega gasilnega in reševalnega društva in odbornik „Jugoslovanske gasilske zveze“ g. Josip Turk ter veliko ljubljanske gospode in domačega občinstva.

Žal, da niso bila pravočasno obveščena še društva izžanske okolice, ki bi bila rada spremila umrlega na poslednji poti.

Na grobu je nakratko opisal vrline preminulega tovariš tajnik izžanske okr. gas. zveze Zdravko Mikuž, želeč mu, naj se veseli svojih dobrih del v Bogu, od katerega naj izprosi mnogo posnemalcev.

Končal je: „Telo rajnekega počiva v grobu, a spomin njegov naj živi v srcu vseh gasilcev, ki so pa poznali!“

Iz seje okr. gas. zveze na Igu 29. II. 1920.

1. Na predlog predsednika tov. Minattija se sklene priziv na „Jugosl. gas. zvezo v Ljubljani“, da se povabi k razdelitvi podpor gas. društvom tudi župne načelnike ali namestnike, ker le ti vedo in poznajo, katero društvo je vredno in potrebno podpore.

2. Sklene se prositi „Jugosl. gas. zvezo“, naj posreduje pri deželni vladi, da zaukaže županstvom, da nosijo ona vse stroške vožnje brizgalnic k požarom. Ako se kliče sosedna gasilna društva na pomoč, naj nosi stroške vožnje ona občina, ki kliče. — Dalje se predlaga, naj bi se ustanovil nekak fond, iz katerega bi se podeljevale nagrade 10 do 20 kron onim voznikom, ki pridejo prvi s konji k brizgalni ob požarih.

3. Sklene se prirediti okr. gas. vaje: na Igu 25. aprila (ako dež: 16. maja), v Grosupljem: 2. maja, v Podpeči: 13. junja.

4. Sklene se naprositi „Jugoslov. gas. zvezo“, naj bi pošiljala društvom po 2 iztisa „Gasilca“.

Opomba: Vsako pr. gas. društvo je dolžno v prvih mesecih vsakega leta poslati svoji okrajni gasilni župi „Imenik“ delujočih članov.

Prostovoljno gasilno društvo trboveljske premogokopne družbe je iz dobička prirejene in dobro uspele veselice poslalo podpornemu skladu JGZ znesek 50 K. Pohvale in posnemanja vreden ukrep.

Požari.

V Mali vasi pri Ježici je dne 6. februarja 1820 ob 1/2 1. uri popoldne pri posestniku Andreju Zormanu, kakor nam temeljito poroča gasilno društvo na Ježici, izbruhnili požar, ki se je vsled močnega vetra razširil na več poslopij. Na lice mesta je prihitelo gasilno društvo iz Ježice, iz Stožice, iz Črnuč in naposled tudi iz Nadgorice. Neumornemu delu in strogi gasilski disciplini se je zahvaliti, da se je rešilo, kar se je rešiti dalo. Specijelno priznanje se ne more odreči vrlemu gasilcu Valentinu Kmetiču iz Ježice, ki je rešil desetletno deklico iz smrtne nevarnosti.

Pogovori.

Gasilski župi L. Razdelitev podpor iz gasilskega sklada smo objavili v „Gasilcu“ z dne 20. decembra 1919. št. 3—4.

Gasilski župi B. Blago za delavno in slavnostno gasilsko obleko največ gasilnih društev kupuje pri trdku F. Urbanc in pri l. C. Majerju. Glede orodja in druge opreme opozarjamo na naše inserate.

Gasilski župi I. O nasvetu, da se k razdelitvi podpor iz gasilskega sklada povabi župne načelnike, bo sklepal odbor JGZ. Glede voznih stroškov k požarom ima § 13 deželnega zakona iz leta 1881 jasno določilo. Stroške plačuje občina in o višini sklepa občinski odbor. O dveh odtisih „Gasilca“ za vsako društvo bo sklepal odbor in občni zbor JGZ.

Gasilski župi Ž. Glede voznih stroškov k požarom opozarjamo na zgorajšnji odstavek. Z deželno vlado za Slovenijo smo ravnokar v razgovoru radi naprave novega požarnega reda.

Gasilskemu društvu v D. Tovarnar Smekal v Pragi ima cevi po 30 čeških kron meter, tovarnar M. J. Eisinger na Dunaju I., Volksgartenstrasse 1, pa po 38 nemških kron.

Gasilskemu društvu v S. Na Češkem stane brizgalnica danes približno 16000 čeških kron.

Kmetska posojilnica ljublanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno
zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

brez odbitka rentnega davka,
katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

REZERVNI ZAKLAD
nad K 1,000.000

HRANILNE VLOGE
K 50,000.000.

Ustanovljena leta 1881.

Podružnica
zavarovalne družbe „FENIKS“ v Ljubljani,
Sodna ulica šte. 1.

Delniška glavica in rezervni zakladi K 47,000.000
Letni dohodki na zavarovalnini in obrestih , 50,000.000

Zavaruje:

1. proti vsakovrstnim požarnim škodam;
2. proti ubitju stekla in šipe;
3. proti tatvini in tatinskemu vlomu;
4. kavnice do poljubne višine.

Podružnica
zavarovalne družbe na življenje „FENIKS“
v Ljubljani, Sodna ulica šte. 1.

Delniška glavica in rezervni zakladi K 284,000.000
Letni dohodki na zavarovalnini in obrestih 210,000.000

Družba zavaruje:

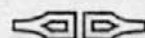
Glavnice in rente na človeško življenje
po najmodernejših kombinacijah pod iz-
redno ugodnimi pogoji.

**Ljubljanska kreditna
banka v Ljubljani.**

Stritarjeva ulica šte. 2.

Delniška glavica Rezervni fondi okroglo
30,000.000 K 20,000.000 K

**Podružnice v Splitu, Celovcu,
Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju,
Mariboru, Borovljah in eks-
pozitura banke v Ptuju.**

Sprejema vloge na knjižice in tekoči
račun proti ugodnemu obrestovanju.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih
papierjev, financira erarične dobave in
dovoljuje

blagovne kredite.

Oljnate barve, fasadne bar-
ve za hiše, firnež, kar-
bolinej za drevesa,
mavec (gips) za po-
dobrarje in stavbe,
čopiči za vsako
obrt, kakor tu-
di vseh vrst
mazila in
olja za
stroje
.....
priporoča

A. ZANKL sinovi

Prva tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklar-
skega kleja v Ljubljani.

Zahtevajte cenike. Zahtevajte cenike.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

Interesna skupnost s hrvatsko eskomptno banko
in srbsko banko v Zagrebu.

- Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. -

SRPEJEMA: Vloge na knjižice in na te-
koči račun proti ugodnemu
obrestovanju.

KUPUJE in PRODAJA: devize,
valute,
efekte itd.

ESKONTIRA: menice, terjatve, fakture.

DAJE: kredite in predujme na blago in
efekte itd.

IZDAJA: akreditive na vsa tu in-inozem-
ska mesta.

POSPEŠUJE: trgovino, industrijo ter
uvoz in izvoz.

Brzjavi: **Eskomptna.** Int. telefon št. 146.

FR. P. ZAJEC,
Ljubljana, Stari trg 9.
Optik. — Strokovnjak.

Očala ščipalniki, toplo-
merl, barometri, daljno-
gledi itd.

Z elektr. obrat. moderno
urejena delavnica.

Prvi, edini slov. optičn. cenik
dobi vsakdo zastoj.

Tovarniška zaloga
pripoznana najboljših
švicarskih ur

kakor vse druge
zlatnine in srebrnine.

Postrežba točna.

Cene solidne.

Fr. P. Zajec,
Ljubljana.

Cenik brezplačno!

Lepa bogata zaloga posebno krasnih briljantov
po primernih cenah za vsako darilo, kakor za **bir-
mance, neveste, krste, go-
dove itd. velika izbira**

Naznanja slav. občinstvu, da
se ceniki letos ne razpošiljajo, ker
ni blaga po vzorcih.

Vljudno vabi in se priporoča

Tvrdba FR. ČUDEN

Prešernova ulica 1 v Ljubljani.

Strojne tovarne in livarne

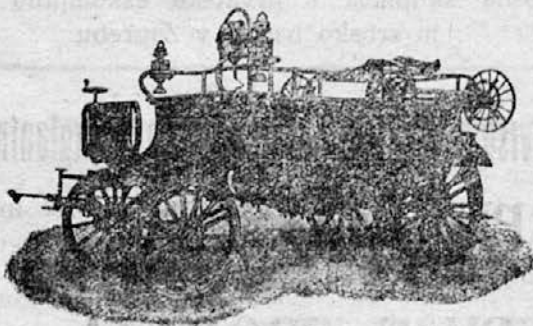
delniška družba v Ljubljani preje M. „Samassa“.

Izdelujejo:

**Gasilno orodje in gasilne
potrebščine, požarne briz-
galnice, vse izdelke iz me-
di, bronu in bakra.**

Tovarna brizgalnic in gasilskega orodja

KONRAD ROSENBAUER, Linc na D.

Zastopnik za celo Jugoslavijo:

FRAN SAMSA v Zagrebu,

Gunduličeva ulica št. 23.

Bencinmotorna brizgalnica „Marka Linc“.

Dovršeni izdelki, elegantna oblika, brežhibno, zanesljivo delo.

Tudi vsakovrstne brizgalnice za ročno gonjo, priznane neprekosljive patentirane odkladalne Koebejeve brizgalnice, vsakovrstno gasilsko orodje, sanitetno orodje in lestve moderne in brežhibno izvršene.